

**CONCURSUL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR DECLARATE
VACANTE/REZERVATE ÎN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR
11 iulie 2018**

**Probă scrisă
ISTORIE**

Varianta 3

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 4 ore.

I. TÊTEL (30 punct)

A. Olvassák el figyelmesen az alábbi forrást:

„Az isteni jogon király [XIV. Lajos/Ludovic al XIV-lea], a pápa közvetítése nélkül, csak Istentől bírva a hatalmat, követeli, hogy joga legyen az egyház javai fölött. A háborús szükségletek kényszere alatt 1673-ban önhatalmúlag kiterjesztette a «regálét» azokra a francia egyházmegyékre, amelyek mentesítve voltak, kb. a felére. Abban az esetben, ha betöltetlen a tisztség, az új püspök beiktatásáig bevételezi bármelyik püspökség ideiglenes jövedelmeit. A konfliktus, amelyik ebből származik Rómával (Roma), az 1682-ben közölt *Négy Cikkely Nyilatkozata* kiadásához vezetett. A franciaországi (Franța) klérus Gyűlése, a királlyal szoros együttműködésben kinyilvánította a világi hatalom függetlenségét az Egyház bíraskodásától, kikiáltotta a zsinatok elsőbbségét a pápával szemben, tagadja a pápai tévedhetetlenséget. A konfliktus elmélyült, és csak 1693-ban, XII. Ince (Innocentiu XII) alatt mond le XIV. Lajos a *Négy Cikkelyről*, a királyság összes püspökségére kiterjesztett szabályért cserébe.”
(*Istoria universală*)

A fenti forrásból kiindulva válaszoljanak az alábbi követelményekre:

1. Írjanak egy történelmi ok-okozati összefüggést az adott szöveg két információját felhasználva, pontosítva mindkét információ szerepét (ok, illetve okozat). **1 pont**
2. Említsék meg a Nantes-i Ediktum (*Edictului de la Nantes*) a forrásban megjelölt király által történt visszavonásának egy okát és két következményét. **3 pont**
3. Összehasonlítva mutassanak be egy-egy történelmi eseményt a XVI-XVII. századi abszolutizmusra vonatkozóan Angliából (Anglia), illetve Oroszországból (Rusia), kimutatva egy hasonlóságot és egy különbséget ezen történelmi események között. **8 pont**

B. Írjanak egy 1-2 oldalas szintézist a Román Fejedelemségek (Principatele Române) XIX. század eleji fejlődéséről, figyelembe véve az alábbi szempontokat:

- említsenek meg egy, a XIX. század első két évtizedében Moldvában (Moldova) lezajlott történelmi eseményt;
- mutassanak be két nemzetközi dokumentumot, melyeket a XIX. század harmadik évtizedében fogadtak el és pontosítsanak egy hasonlóságot és egy különbséget a Román Fejedelemségekre vonatkozó előírások között, melyek megjelennek ezekben a dokumentumokban;
- említsenek meg két politikai akciót, amelyek az 1835-1840 közötti időszakban zajlottak le Havasalföldön (Țara Românească) és ezek mindegyikének egy-egy jellemzőjét.

Megjegyzés: Pontot ér az ok-okozati összefüggés kiemelése, a történelmi események időrendi/logikai sorrendjének betartása, a megfelelő történelmi nyelvezet használata és a terjedelmi követelmény betartása. **18 pont**

II. TÊTEL (30 punct)

A. Olvassák el az alábbi kijelentést:

„A kormány 1946. december 1-jei átszervezésétől uralva a belpolitikai életet [...], a Román Kommunista Párt (Partidul Comunist Român) komolyan elhatározta magát az ellenzék maradványainak felszámolására.”
(K. Hitchins, *România, 1866-1947*)

Válaszoljanak az alábbi követelményekre:

1. Fogalmazzák meg véleményüket a fenti kijelentéssel kapcsolatban. **2 pont**
2. Érveljenek hozzávetőleg 2 oldal terjedelemben a véleményük mellett, figyelembe véve a következőket:
  - két olyan történelmi esemény bemutatása (az események pontosítása és három jellemzőjének a megnevezése), amely alátámasztja a megfogalmazott véleményt;

- az ok-okozati összefüggés kiemelése a megfelelő összekötő szavak használatával, a megfelelő történelmi nyelvezet használata, a történelmi események időrendi/logikai sorrendjének betartása, a kidolgozott érvelés szerkezeti felépítése és a terjedelmi követelmény betartása. **13 pont**

B. Olvassák el az alábbi kijelentést:

„A IV. században ő [a római császár] egy teljhatalmú vezető, aki az erőre és az intrikákra támaszkodik; ő a hadsereg parancsnoka és isteni küldötként mutatkozik még a keresztény korszakban is, amikor a megnevezései, üdvözlései és címei alkalmazkodnak az új valláshoz, ugyanakkor tovább éltetve a pogány beidegződéseket.” (R. Bloch, J. Cousin, *Roma și destinul ei*)

Válaszoljanak az alábbi követelményekre:

1. Fogalmazzák meg véleményüket a fenti kijelentéssel kapcsolatban. 2 pont

2. Érveljenek hozzávetőleg 2 oldal terjedelemben a véleményük mellett, figyelembe véve a következőket:

- két olyan történelmi esemény bemutatása (az események pontosítása és három jellemzőjének a megnevezése), amely alátámasztja a megfogalmazott véleményt;

- az ok-okozati összefüggés kiemelése a megfelelő összekötő szavak használatával, a megfelelő történelmi nyelvezet használata, a történelmi események időrendi/logikai sorrendjének betartása, a kidolgozott érvelés szerkezeti felépítése és a terjedelmi követelmény betartása. **13 pont**

III. TÉTEL (30 pont)

A következő részlet a X. osztályos történelem tantárgy iskolai programjából származik:

VALORI ȘI ATITUDINI

Coerență și rigoare în gândire și acțiune

Gândire critică și flexibilă [...]

Antrenarea gândirii prospective prin înțelegerea rolului istoriei în viața prezentă și ca factor de predicție a schimbărilor [...].

Competențe specifice	Conținuturi
2.1 Recunoașterea și acceptarea perspectivelor multiple asupra faptelor și proceselor istorice	RELAȚIILE INTERNAȚIONALE • <i>Marile conflicte ale secolului XX</i> <i>Probleme de atins: primul război mondial – un nou tip de război, tratatele de pace și relațiile internaționale interbelice, al doilea război mondial, Holocaustul, România și cele două războaie mondiale</i> • <i>Relațiile internaționale postbelice</i> <i>Probleme de atins: organizații internaționale, războiul rece, prăbușirea comunismului în Europa</i> • <i>România și integrarea euroatlantică</i> <i>Probleme de atins: UE – parteneriat și integrare, NATO</i>
5.1 Construirea de afirmații pe baza surselor și formularea de concluzii relative la sursele istorice	
2.8 Identificarea aspectelor trecutului ce pot contribui la înțelegerea prezentului	
5.4. Realizarea de analize comparative și sinteze referitoare la spații și perioade istorice	

(Programa școlară pentru clasa a X-a - ISTORIE, OMEC 4598 / 31.08.2004)

A fenti részletből kiindulva, mutassák be az adott speciális kompetenciák kialakítását/fejlesztését és értékelését, figyelembe véve a következőket:

- említsenek meg négy tanítási-tanulási módszert, amely a didaktikai tevékenység tanulóközpontúságát helyezi a középpontba, mindegyik legyen összhangban egy speciális kompetenciával az adott részletből és egy tárgyalandó problémával;
- igazolják választásukat mindegyik előbb említett összefüggés (speciális kompetencia-tárgyalandó probléma -tanítási-tanulási módszer) esetében, kihangsúlyozva a speciális kompetenciának megfelelő készség/képesség, a kiválasztott tartalom történelmi eseményei és a módszer két jellemzője közötti kapcsolatot;
- mutassák be az adott kompetenciák hagyományos értékelési módszerekkel történő értékelésének két előnyét és egy hátrányát;
- említsék meg a *portfóliónak*, mint kiegészítő/alternatív értékelési módszernek három sajátosságát;
- dolgozzanak ki három értékelési kritériumot az adott részletre vonatkozó *portfólióhoz*.

Megjegyzés: Pontot ér a történelmi információ tudományos helyessége is.